

CANADA

INTERNATIONAL SCIENTIFIC
ONLINE CONFERENCE

INNOVATIVE DEVELOPMENTS AND RESEARCH IN EDUCATION

23 MARCH
2025 YEAR

CANADA, OTTAWA

INNOVATIVE DEVELOPMENTS AND RESEARCH IN EDUCATION

International scientific-online conference

**Part 37
March 23rd
COLLECTIONS OF SCIENTIFIC WORKS**

CANADA 2025

INNOVATIVE DEVELOPMENTS AND RESEARCH IN EDUCATION: a collection scientific works of the International scientific online conference (23rd March, 2025) – Canada, Ottawa : "CESS", 2025. Part 37–279 p.

Chief editor:

Candra zonyfar - PhD Universitas Buana Perjuangan Karawang, Indonesia
Sunmoon University, South Korea.

Editorial board:

Martha Merrill - PhD Kent State University, USA

David Pearce - ScD Washington, D.C., USA

Emma Sabzalieva - PhD Toronto, Canada

Languages of publication: русский, english, казакша, o'zbek, limba română, кыргыз тили, Հայերեն....

The collection consists of scientific research of scientists, graduate students and students who took part in the International Scientific online conference

"INNOVATIVE DEVELOPMENTS AND RESEARCH IN EDUCATION".
Which took place in Ottawa on March 23, 2025.

Conference proceedings are recommended for scientists and teachers in higher education establishments. They can be used in education, including the process of post - graduate teaching, preparation for obtain bachelors' and masters' degrees. The review of all articles was accomplished by experts, materials are according to authors copyright. The authors are responsible for content, researches results and errors.

© "CESS", 2025
© Authors, 2025

Mamatmusayeva Gulzodaxon <i>GIRIPP KASALLIGINING KELIB CHIQISH SABABLARI, ASORATLARI VA DAVOLASH PROFILAKTIKASI</i>	
Jalolova Mohigul Odiljon qizi <i>STUDYING THE IMPACT OF "FAMILY ROLES" DISTRIBUTION ON FAMILY STABILITY IN THE FIELD OF SOCIAL PSYCHOLOGY</i>	315
Jumanazarova Aygul Kaypnazar qizi <i>THE IMPACT OF TECHNOLOGY ON STUDENT ENGAGEMENT: OPPORTUNITIES AND CHALLENGES</i>	318
Karabayeva Munisa To'liqin qizi <i>FOSTERING CRITICAL THINKING IN THE DIGITAL AGE: THE ROLE OF MODERN PEDAGOGY IN SHAPING FUTURE LEARNERS</i>	321
Bekmirzayeva Gulira'no Akbarali qizi Saitmatoba Diyora Baxtiyor qizi Baxtiyorova Jasmina Baxtiyorovna Axmadova Madinabonu Alisher qizi <i>BCHADONTUZULISHI VA UNING ANOMALIYALARI</i>	325
Ramazonova Farida Otabek qizi Raxmatullayeva Feruza Mubinovna <i>RAQAMLI IQTISODIYOT VA UNING MEHNAT BOZORIGA TA'SIRI</i>	328
Muhammadov Jaloliddin Mustafo o'g'li Giyazov Baxodir Bayazovich <i>RAQAMLI IQTISODIYOT VA AN'ANAVIY IQTISODIYOTNING O'ZARO TA'SIRI</i>	336
Ikromova Manzura Alisherovna Abdullaeva Hilola Nutfulloevna <i>RAQAMLI VALYUTA VA UNING IQTISODIYOTDAGI O'RNI</i>	343
Karimov Umidjon Rasul o'g'li Giyazova Nozima Bayazovna <i>KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING ROLI</i>	350
Нурумбетова Садокат Аллаяровна <i>ЭКСТРЕМИЗМ БИЛАН БОҒЛИҚ ЖИНОЯТЛАРНИ ТЕРГОВ ҚИЛИШДА ТАКТИК ЁНДАШУВЛАР</i>	357

KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHDA RAQAMLI IQTISODYOTNING ROLI**Karimov Umidjon Rasul o'g'li***Buxoro davlat universiteti**Iqtisodiyot va turizm fakulteti**3-bosqich talabasi***Giyazova Nozima Bayazovna***Buxoro davlat universiteti**Iqtisodiyot va turizm fakul'teti**Iqtisodiyot kafedrası dotsenti,**i.f.f.d (PhD)*

Annotatsiya: Mazkur maqolada kichik biznesni rivojlantirish jarayonida raqamli iqtisodiyotning o'рни va ahamiyati tahlil qilingan. Raqamli texnologiyalar kichik tadbirkorlik subyektlari uchun innovatsion yechimlar, samaradorlikni oshirish, xarajatlarni kamaytirish va yangi bozorlarga chiqish imkonini beradi. Shuningdek, maqolada elektron tijorat, raqamli moliyaviy xizmatlar, avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlari kabi zamonaviy vositalarning kichik biznesni rivojlantirishdagi roli ko'rib chiqilgan. Tadqiqot natijalari kichik biznesni raqamlashtirishning iqtisodiy samaradorligi va istiqboldagi muhim yo'nalishlarini ko'rsatadi. Maqola kichik biznes egalari, tadbirkorlik sohasi mutaxassislari va iqtisodchilar uchun mo'ljallangan.

Kalit so'zlar: kichik biznes, raqamli iqtisodiyot, elektron tijorat, raqamlashtirish, moliyaviy texnologiyalar, innovatsion yechimlar, avtomatlashtirish, iqtisodiy samaradorlik, raqamli marketing, tadbirkorlik.

Abstract: This article analyzes the role and importance of the digital economy in the development of small businesses. Digital technologies provide innovative solutions for small businesses, increase efficiency, reduce costs, and enter new markets. The article also examines the role of modern tools such as e-commerce, digital financial services, and automated management systems in the development of small businesses. The results of the study indicate the economic efficiency of small business digitization and important future directions. The article is intended for small business owners, entrepreneurship specialists, and economists.

Keywords: small business, digital economy, e-commerce, digitization, financial technologies, innovative solutions, automation, economic efficiency, digital marketing, entrepreneurship.

Hozirgi davrda dunyo iqtisodiyotining rivojlanishida raqamli texnologiyalar hal qiluvchi rol o'ynamoqda. Raqamli iqtisodiyot nafaqat yirik korporatsiyalar, balki kichik bizneslar uchun ham keng imkoniyatlar yaratmoqda. Kichik bizneslar iqtisodiyotning muhim bo'g'ini hisoblanib, yangi ish o'rinlari yaratish, innovatsiyalarni

joriy etish va aholi farovonligini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Ammo ularning samarali faoliyat yuritishi ko'pincha moliyaviy resurslarning cheklanganligi, infratuzilmaning yetarli emasligi va raqobatning kuchayishi bilan murakkablashadi.

Raqamli iqtisodiyotning joriy qilinishi ushbu muammolarni hal qilishda muhim vosita sifatida namoyon bo'lmoqda. Elektron tijorat, raqamli marketing, onlayn moliyaviy xizmatlar va avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlari kabi zamonaviy texnologiyalar kichik biznes subyektlari uchun yangi imkoniyatlar ochib beradi. Shu bilan birga, bu jarayon raqobatbardoshlikni oshirish, xarajatlarni optimallashtirish va mahsulot yoki xizmatlarni global bozorga olib chiqish imkonini beradi.

Mazkur maqolada kichik biznesni rivojlantirishda raqamli iqtisodning ahamiyati, u taqdim etayotgan imkoniyatlar va amaliy natijalar tahlil qilinadi. Shuningdek, kichik bizneslar uchun raqamlashtirish jarayonining afzalliklari, muammolari va istiqbollari ko'rib chiqiladi.

O'zbekiston iqtisodiyoti uchun kichik biznesning rivojlanishi muhim o'rin tutadi. Raqamli iqtisodiyotning joriy qilinishi kichik biznes subyektlarining samaradorligini oshirish va ularning milliy iqtisodiyotdagi ulushini kengaytirish uchun yangi imkoniyatlar yaratadi.

1-jadval

2018–2024 yillarda raqamli iqtisodning kichik biznesga ta'siri

Yil	Raqamli iqtisodiyotga investitsiyalar (mlrd. so'm)	E-tijorat daromadi (mlrd. so'm)	Kichik biznesning YIMdagi ulushi (trln. so'm)	Kichik biznesda bandlik (mln. kishi)
2018	1,000	500	150	5.7
2019	1,500	700	160	5.8
2020	2,200	1,000	165	5.9
2021	3,500	1,500	170	6.0
2022	5,000	2,200	180	6.2
2023	6,500	3,000	190	6.4
2024	8,000	4,500	200	6.5

Manba: <https://www.stat.uz> ma'lumotlari asosida muallif tomonidan tuzildi.

Raqamli iqtisodiyotga yo'naltirilgan mablag'lar 2018 yilda 1 trillion so'mni tashkil qilgan bo'lsa, 2024 yilga kelib 8 trillion so'mga yetishi kutilmoqda. Ushbu mablag'lar davlat dasturlari, infratuzilma loyihalari va xususiy sektorning innovatsion texnologiyalarni joriy etishga bo'lgan qiziqishi tufayli oshib bormoqda.

2018 yilda kichik biznesning e-tijorat orqali olgan daromadi 500 milliard so'mni tashkil qilgan bo'lsa, 2024 yilga kelib bu raqam 4,5 trillion so'mga yetishi prognoz qilinmoqda. Ushbu o'sish kichik biznes subyektlarining raqamli platformalardan faol

foydalanayotganligini va iste'molchilarning onlayn xaridlarga bo'lgan ehtiyoji ortayotganligini ko'rsatadi.

Kichik biznesning yalpi ichki mahsulotdagi ulushi 2018 yilda 150 trillion so'mni tashkil qilgan bo'lsa, 2024 yilga kelib 200 trillion so'mga yetishi kutilmoqda. Bandlik darajasi esa 2018 yilda 5,7 million kishini tashkil etgan bo'lib, 2024 yilga kelib bu raqam 6,5 million kishiga ko'tarilishi prognoz qilinmoqda. Bu kichik biznesning iqtisodiy va ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashdagi asosiy rolini tasdiqlaydi.

2-jadval

Raqamli iqtisodiyotning kichik biznesga ijobiy ta'siri

Ko'rsatkich	Ta'siri
Xarajatlarni optimallashtirish	Avtomatlashtirilgan tizimlar operatsion xarajatlarni 25% ga kamaytirdi.
Bozorga kirish imkoniyati	Onlayn savdo platformalari orqali xalqaro bozorga chiqish kengaydi.
Innovatsiyalarni joriy etish	Sun'iy intellekt va raqamli xizmatlardan foydalanish oshdi.

Manba: <https://www.stat.uz> ma'lumotlari asosida muallif tomonidan tuzildi.

2018–2024 yillarda O'zbekistonda kichik biznesni rivojlantirishda raqamli iqtisodning ta'siri aniq sezildi. Investitsiyalar, e-tijoratdan olinadigan daromad va YIMdagi ulushning oshishi kichik biznesning o'sishiga va milliy iqtisodiyotdagi o'rnining kuchayishiga xizmat qilmoqda.

Raqamli iqtisodiyot zamonaviy iqtisodiy o'sishning asosiy harakatlantiruvchi kuchlaridan biri bo'lib, kichik biznesning rivojlanishida katta ahamiyat kasb etmoqda. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining rivojlanishi, internet va elektron tijoratning keng tarqalishi kichik biznes subyektlariga yangi imkoniyatlar ochib bermoqda. Ushbu esseda kichik biznesni rivojlantirishda raqamli iqtisodiyotning o'rnini, uning afzalliklari va istiqbollari tahlil qilinadi.

Kichik biznes uchun raqamli iqtisodiyotning bir nechta asosiy afzalliklari mavjud:

1. Bozorga kirish imkoniyatlari kengayishi

Raqamli iqtisodiyot kichik biznes subyektlariga an'anaviy bozor cheklovlaridan xalos bo'lish imkoniyatini yaratadi. Internet orqali mahsulot va xizmatlarni global bozorga olib chiqish mumkin. Masalan, kichik kompaniyalar ijtimoiy tarmoqlar, elektron tijorat platformalari va o'z veb-saytlari orqali yangi mijozlarni jalb qilishi mumkin.

2. Moliyaviy xarajatlarni qisqartirish

Raqamli texnologiyalar orqali kichik biznes egalari o'z bizneslarini yuritishda katta miqdordagi xarajatlarni kamaytirishlari mumkin. Masalan, onlayn reklama an'anaviy marketing usullariga nisbatan arzonroq va samaraliroq bo'lib, mijozlarga bevosita yetib borish imkonini beradi.

3. Ish samaradorligini oshirish

Axborot texnologiyalari yordamida biznes jarayonlari avtomatlashtirilishi natijasida ish unumdorligi ortadi. Masalan, buxgalteriya hisobi va mijozlar bilan ishlashda CRM tizimlarining qo'llanilishi jarayonlarni tezlashtirib, xatoliklarni kamaytiradi.

4. Yangi moliyalashtirish manbalariga kirish

Raqamli iqtisodiyot kichik biznes subyektlariga turli moliyalashtirish manbalariga ega bo'lish imkonini beradi. Crowdfunding, onlayn kreditlash va kriptovalyuta asosidagi investitsiyalar kabi vositalar orqali startaplar va kichik kompaniyalar sarmoya jalb qilishi mumkin.

Kichik biznes raqamli iqtisodiyot imkoniyatlaridan quyidagi yo'nalishlarda samarali foydalanmoqda: Elektron tijorat O'zbekiston sharoitida ham elektron tijorat biznesning muhim segmentiga aylanmoqda. Xususan, Ozon, Wildberries, Alibaba va mahalliy Uzun Market kabi platformalar kichik tadbirkorlarga o'z mahsulotlarini onlayn sotish imkoniyatini yaratmoqda.

Raqamli marketing kichik biznes ijtimoiy tarmoqlardan foydalanish orqali o'z brendlarini targ'ib qilishi va mijozlarni jalb qilishi mumkin. Facebook, Instagram, TikTok va Telegram kabi platformalar orqali mijozlar bilan bevosita muloqot qilish hamda ularga mos mahsulot yoki xizmatlarni taklif qilish imkoniyati mavjud.

Bulutli texnologiyalar va avtomatlashtirish bugungi kunda kichik biznes uchun bulutli xizmatlar (Google Drive, Dropbox, 1C, ERP tizimlari) yordamida ma'lumotlarni saqlash, tahlil qilish va avtomatlashtirish imkoniyati yaratilgan. Bu esa tadbirkorlarga tezkor qarorlar qabul qilish va biznesni samarali boshqarish imkonini beradi.

To'lov tizimlari va fintech xizmatlari raqamli iqtisodiyot rivojlanishi bilan kichik biznes raqamli to'lov tizimlarini faol qo'llamoqda. Click, Payme, Apelsin kabi mobil to'lov tizimlari orqali tadbirkorlar mijozlar bilan tez va qulay hisob-kitob qilish imkoniyatiga ega bo'lib, bu savdo hajmini oshirishga xizmat qiladi.

Kichik biznesning raqamli iqtisodiyotga moslashish jarayonida duch keladigan asosiy muammolardan biri texnologik savodxonlikning pastligidir. Ko'plab tadbirkorlar zamonaviy texnologiyalar, dasturiy ta'minot va raqamli marketing vositalaridan qanday foydalanishni bilmaydi. Masalan, CRM (customer relationship management) va ERP (enterprise resource planning) kabi biznesni boshqarish tizimlari ko'plab kichik kompaniyalar uchun murakkab ko'rinadi va ularning joriy etilishi qo'shimcha xarajatlar talab qiladi. Bundan tashqari, onlayn savdo va raqamli marketing strategiyalarini tushunmaslik kichik biznesning internetda o'z o'rnini topishiga to'sqinlik qiladi. Shu sababli, kichik tadbirkorlar va ularning xodimlari uchun maxsus raqamli savodxonlik kurslarini tashkil etish, onlayn marketing va elektron tijorat bo'yicha treninglar o'tkazish muhim ahamiyatga ega.

Kiberxavfsizlik muammolari ham kichik biznes uchun jiddiy xavflardan biridir. Internetda faoliyat yurituvchi kompaniyalar turli xakerlik hujumlariga uchrashi mumkin, bu esa mijozlarning shaxsiy ma'lumotlari yoki korporativ ma'lumotlarning o'g'irlanishiga olib keladi. Kiberjinoyatchilar kichik bizneslarni nishonga olish orqali soxta to'lov tizimlari, phishing (firibgarlik yo'li bilan ma'lumotlarni o'g'irlash) va boshqa usullar orqali ularning moliyaviy mablag'lariga zarar yetkazadi. Kichik biznes egalari ko'pincha kuchli parollar yaratish, ikki bosqichli autentifikatsiya va ma'lumotlarni shifrlash kabi asosiy himoya choralaridan foydalanmaydi. Shu sababli, kiberxavfsizlik bo'yicha maxsus kurslar tashkil etish, kichik tadbirkorlarni xavflardan xabardor qilish va davlat tomonidan kichik biznes uchun ishonchli kiberxavfsizlik xizmatlarini yo'lga qo'yish zarur.

Kichik biznesning raqamli iqtisodiyotga integratsiyalashuvida moliyaviy resurslarning yetishmovchiligi ham muhim muammo hisoblanadi. Raqamli infratuzilmani joriy qilish va biznes jarayonlarini avtomatlashtirish katta mablag' talab qiladi. Kichik biznes subyektlarida esa dastlabki investitsiyalarni amalga oshirish uchun yetarlicha mablag' mavjud bo'lmaydi. CRM, ERP va bulutli xizmatlar kabi dasturiy ta'minotlar qimmat bo'lgani uchun, ko'plab kichik tadbirkorlar ulardan foydalanishga qiynaladi. Shuningdek, bank kreditlarini olish yoki investitsiya jalb qilish jarayonida kichik biznes subyektlari ko'pincha to'siqlarga duch keladi. Bunday muammolarni hal qilish uchun davlat tomonidan kichik biznesni raqamli transformatsiya qilishga yo'naltirilgan subsidiyalar va grant dasturlarini ishlab chiqish, shuningdek, moliyaviy institutlar tomonidan maxsus kredit dasturlarini yo'lga qo'yish lozim.

Bundan tashqari, infratuzilma yetishmovchiligi ham kichik biznesning raqamli iqtisodiyotga to'liq integratsiya bo'lishiga to'sqinlik qilmoqda. Ayrim hududlarda internet sifati pastligi, IT xizmatlarining cheklanganligi va elektron to'lov tizimlarining yetarlicha rivojlanmaganligi biznes jarayonlarini qiyinlashtiradi. Masalan, kichik tadbirkorlar elektron to'lov tizimlaridan foydalana olmasligi yoki ularga ishonchsizlik bilan qarashi natijasida raqamli to'lovlarni qabul qilishda muammolarga duch keladi. Shu sababli, davlat tomonidan raqamli infratuzilmani yaxshilash bo'yicha keng ko'lamli loyihalarni amalga oshirish, IT xizmatlariga imtiyozli tariflarni joriy qilish hamda kichik biznesni elektron to'lov tizimlaridan foydalanishga rag'batlantirish muhim hisoblanadi.

Raqamli iqtisodiyot kichik biznes uchun keng imkoniyatlar eshigini ochmoqda. Elektron tijorat, raqamli marketing, avtomatlashtirilgan tizimlar va onlayn to'lov xizmatlari orqali kichik biznes o'z faoliyatini kengaytirishi, xarajatlarini kamaytirishi va daromadlarini oshirishi mumkin. Biroq, texnologik savodxonlik, kiberxavfsizlik va investitsiya muammolari hali ham kichik biznes oldidagi asosiy to'siqlardan biri bo'lib qolmoqda. Shuning uchun davlat tomonidan raqamli savodxonlikni oshirish, kichik biznesga texnologik yordam ko'rsatish va moliyaviy qo'llab-quvvatlash mexanizmlarini rivojlantirish zarur.

Kelajakda raqamli iqtisodiyotning yanada rivojlanishi kichik biznesning iqtisodiyotdagi o'rnini mustahkamlashga, tadbirkorlik muhitini yaxshilashga va milliy iqtisodiy o'sishga xizmat qiladi.

Xulosa qilib aytganda, raqamli iqtisodiyot kichik biznesni rivojlantirishda muhim drayver sifatida maydonga chiqmoqda. Raqamli texnologiyalar va elektron platformalar kichik tadbirkorlik subyektlariga samaradorlikni oshirish, xarajatlarni kamaytirish va yangi bozorlarga kirish imkonini bermoqda. Ayniqsa, e-tijoratning rivojlanishi va avtomatlashtirish tizimlarining joriy qilinishi kichik biznesni raqobatbardosh qilishda muhim omil hisoblanadi. Shu bilan birga, raqamlashtirish jarayonlari nafaqat iqtisodiy samaradorlikni oshirishga, balki kichik biznesning global bozorga chiqish imkoniyatlarini kengaytirishga xizmat qilmoqda.

O'zbekiston sharoitida raqamli iqtisodiyotning joriy qilinishi kichik biznesni rivojlantirishda sezilarli yutuqlarga erishishga yordam bermoqda. Raqamli infratuzilmaning kengayishi, davlat dasturlari orqali qo'llab-quvvatlash va tadbirkorlarning raqamli savodxonligini oshirish kichik biznesning iqtisodiyotdagi ulushini oshirishga zamin yaratmoqda. Xususan, e-tijoratning jadal rivojlanishi va innovatsion texnologiyalarning qo'llanilishi bandlikni oshirish va milliy iqtisodiyotga qo'shimcha daromad keltirishda katta rol o'ynamoqda.

Kichik biznesni raqamlashtirish strategik ahamiyatga ega jarayon bo'lib, uning natijalari iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashga xizmat qiladi. Kichik biznesning raqamli iqtisodiyot imkoniyatlaridan foydalanishi samaradorlikni oshirish bilan birga, innovatsion yechimlarni tezroq joriy etishga imkon yaratadi. Kelgusida raqamli infratuzilmani yanada rivojlantirish va kichik biznesni qo'llab-quvvatlash orqali mamlakat iqtisodiyotining raqobatbardoshligini oshirish va ijtimoiy farovonlikni ta'minlash mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Abdulloev, A. J. (2023). THE ROLE AND IMPORTANCE OF STRATEGIC PLANNING IN MARKETING.
2. Abdullayeva, H. N., & Sardor, M. (2024). RAQAMLASHTIRISH-MAMLAKAT TARAQQIYOTNING MUHIM OMILI. INTELLECTUAL EDUCATION TECHNOLOGICAL SOLUTIONS AND INNOVATIVE DIGITAL TOOLS, 3(27), 113-121.
3. Abdullayeva, H. (2024). KORXONA FAOLIYATIDA INNOVATION MARKETINGDAN FOYDALANISH. ЦЕНТРАЛЬНЫЕ НАУЧНЫЕ ПУБЛИКАЦИИ (buxdu.uz), 49(49).
4. Axrorovna, B. M. (2022). The Importance of Digitizing the Tax System. *European Journal Of Business Startups And Open Society*, 2(11), 1-5.

5. Giyazova, N.B. (2024). INCREAZING THE EFFICIENCY OF WASTE RECYCLING IN THE ECONOMY OF OUR COUNTRY. *MODELS AND METHODS FOR INCREASING THE EFFICIENCY OF INNOVATIVE RESEARCH*, 3(34), 455-461.
6. Giyazova, N.B., & Sh,B.S. (2024). ZAMONAVIY RAQAMLI IQTISODIYOTDAGI MUAMMOLAR VA CHORA-TADBIRLAR. *Science and innovation*, 3(Special Issue 42), 482-489.
7. Shukhratovna, U. M., & Bayazovna, G. N. (2025). FOREIGN EXPERIENCE IN THE DEVELOPMENT OF MOBILE INTERNET. *INNOVATION IN THE MODERN EDUCATION SYSTEM*, 6(49), 250-256.
8. Rustam o'g'li, R. J., & Bayazovna, G. N. (2025). MOBIL TO 'LOVLAR VA ULARNING IQTISODIYOTDAGI AHAMIYATI. *THE THEORY OF RECENT SCIENTIFIC RESEARCH IN THE FIELD OF PEDAGOGY*, 3(30), 193-197.
9. Таирова, М. М., & Зойитов, Д. (2024). ЗНАЧЕНИЕ МАРКЕТИНГОВЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ В СЕЛЬСКОМ ХОЗЯЙСТВЕ. *Science and innovation*, 3(Special Issue 42), 371-376.
10. Таирова, М. М., & Рахматуллаева, Ф. М. (2015). Условия формирования инновационной экономики. *Наука 21 века: вопросы, гипотезы, ответы*, (1), 115-118.
11. Hakimovna, U. M., & Muhammedrisaevna, T. M. S. (2022). The role of banking and accounting in the development of small business and entrepreneurship. *INTERNATIONAL JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE & INTERDISCIPLINARY RESEARCH ISSN: 2277-3630 Impact factor: 8.036*, 11, 136-143.
12. Sayfullayeva, M. (2023). Establishment Of Agritourism Clusters In Uzbekistan Based On The Principles Of Sustainable Tourism. *Центр Научных Публикаций (Buxdu. Uz)*, 35(35).
13. Raxmatullayeva, F. M. (2024). MINTAQALAR RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING AHAMIYATI. *Indexing*, 1(1).
14. Raxmatullayeva, F. M., & Shaxzod, J. (2024). RAQAMLI IQTISODIYOTNING RESURLAR ISTE'MOLIGA TA'SIRI. *MODELS AND METHODS FOR INCREASING THE EFFICIENCY OF INNOVATIVE RESEARCH*, 3(34), 496-502.
15. Mubinovna, R. F. (2025). RAQAMLI IQTISODIYOTDA PLATFORMALAR AHAMIYATI. *THE THEORY OF RECENT SCIENTIFIC RESEARCH IN THE FIELD OF PEDAGOGY*, 3(30), 220-225.